

izhaja vsaki torek in soboto. Ako pade na ta dneva praznik, dan poprej.

Uredništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9, kamor je naslavljati pisma.

Nefrankirana pisma

se ne sprejemajo, enako se ne uvažujejo pisma brez podpisa

Rokopisi

dopisov se ne vračajo

GORICA

stane na leto 10 K, za pol leta 5 K, za četrt leta 2-50.

Upravništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“ ulica Vetturini št. 9.

Za oglase

se plačuje od čveterostopne petit vrste po 14 vin., za večkratni natis primeren popust.

Posamezne številke

stanejo 8 vin. in se prodajajo v raznih goriških trafikah.

Goriškim Slovencem!

Skoraj že pol stoletja se bje z vsemi ustavno dovoljenimi sredstvi boj za slov. srednje šole v Gorici, toda goriška dežela še vedno nima srednje šole, na kateri bi se poučevalo v jeziku ogromne večine njenega prebivalstva, še vedno nima na državnih sred. šolah v Gorici slov. paralelk. Otroci slov. starišev, ki hrepene po višji izobrazbi, se še vedno bore z vsemi ovirami in težkočami, ki jih provzročata tuj učni jezik, včasih jih z naporom premagajo, a le premnogokrat jim podležejo, ne da bi prišli do stavljenege si cilja. Zastonj se je otrok mučil, zastonj so žrtvovali zanj stariši težko prislužene krajcarje. —

Bili so časi, ko so naši laški sodeželani, katerim se v tem pogledu enako godi kakor nam, skupno z nami zahtevali, da se napravijo na goriških sred. šolah slovenske, oziroma italijanske paralelke. v novejši dobi so pa postali drugačnega mnenja in nočejo nič več slišati o kakem slov. učilišču v Gorici. Ker pa vedo, da

proti volji velike večine prebivalstva v naši deželi tudi oni ne morejo dobiti samoitalijanskih državnih srednjih šol, so nastopili drugo pot in skušajo po ovinkih priti do svojega cilja. Zato otvorijo s prihodnjim šolskim letom s pomočjo furlanskih občin in goriškega mesta svojo zasebno gimnazijo v Gorici. Upajo pa, da bo tekom nekaj let podržavljena. Tako bi prišli oni do svoje srednje šole, Slovenci bi pa morali obiskovati državno nemško gimnazijo. Njih račun bi ne bil slab, če bi Slovenci držali križem roke. Toda kar si upajo naši sodeželani, to si upamo tudi mi, njih požrtvovalnost ne sme biti večja kakor naša. V to svrhu se je osnoval v Gorici kuratorij, ki si je stavil nalogo, odpreti s prihodnjim šolskim letom prvi razred **Slovenske zasebne nižje gimnazije v Gorici**. Danes stopa kuratorij pred goriške Slovence s prošnjo, da bi mu s svojo rodoljubno požrtvovalnostjo omogočili njegov blag namen. Uverjen je, da najde njegov poziv vsestranski odmev, kajti to je izključeno, da bi zavedne slovenske občine pokazale

manj razumevanja za tako važno stvar, kakor furlanske. Uverjen je tudi, da ga bodo pri delu za boljše bodočnost slovenske mladine podpirala društva in posamezniki, denarni zavodi in tudi izven goriški činitelji. Kuratoriju bo stal ob strani širši odbor, v katerem bodo zastopniki slovenskih trgov in večjih občin, duhovniki in učitelji in sploh prijatelji šolstva z dežele in iz mesta. Kuratorij je že storil vse korake, ki so potrebni za otvoritev zasebne gimnazije, priskrbel si je prostore, zagotovil si je odlične učne moči in je imenoval že ravnatelja v osebi c. kr. profesorja v pokoju šolskega svetnika Antona Šantel, ki jamči že s svojim imenom, da bo zavod v dobrih rokah. Sploh hoče kuratorij ustvariti v vsakem oziru vzoren zavod, na katerem se bo vzgajala mladina po vseh načelih moderne pedagogike. V to pomozi Bog in požrtvovalnost slovenskega ljudstva!

V Gorici, dne 7. maja 1910.

Kuratorij slovenske zasebne gimnazije v Gorici.

Dolгови in slabo gospodarstvo.

(Iz govora poslanca dr. Žitnika v državnem zboru dne 22. aprila 1910.)

Državni poslanec dr. Žitnik je imel v poslanski zbornici dne 22. aprila t. l., ko je ista razpravljala o državnem posojilu, dolg in jako zanimiv govor iz katerega posnamemo par odlomkov, ker vemo, da vstrežemo s tem tudi našim čitateljem. Govorec o naših državnih dolgovih, je rekel dr. Žitnik:

Nemška levica z lahkim srcem glasuje za nov dolg. Ona gre še dalje in ponudi finančnemu ministru 38 milijonov več nego je sam zahteval. Gospodje si menda mislijo: „Après nous le déluge!“ Za nami naj pride potop, da le mi ostanemo v vladni lopi na suhem in na krmilu!

Toda dolгови, gospodje, niso vesela dedščina, ampak hudo breme za potomce. Zato je gotovo umestno, da tako radodarno in zapravljivo gospodo opozorim na veliko odgovornost pred vso javnostjo, ko ob času velike draginje in največjega nereda v naših finančah tako nepremišljeno dela nove dolgove. Navesti hočem le nekaj statističnih podatkov.

Leta 1845 je imelo avstrijsko cesarstvo dolga 1804 milijone, ali na glavo prebivalstva 64 kron; leta 1850 je bilo dolga 2320 milijonov, na glavo 84 kron; leta 1855 že 3374 milijonov, na

IZKAZ

podpor, ki jih je dovolil deželni zbor v zasedanju od 27. decembra 1909 do 17. februarja 1910, urejenih po poglavjih in naslovih, kakor se nahajajo v deželnem proračunu.

(Konec).

IX. Prispevki za javna dela.

1. Ceste:

	Kron
Županstvu v Ajbi za cesto Kosi-Kambreško	2.000
Županstvu v Ajbi za cesto Ajba-Podtraven-Močila, poškodovano po nalivih	500
Županstvu v Anhovem za cesto od Vrtače čez Cerin, vodečo na novo cesto Vrhovlje-Kobalarji	3.150
Občanom v Belem za popraviljanje ceste Peternele-Pod Belo	400
Županstvu v Biljani za cesto, vodečo od skladowne ceste Medana-Dobrovo v vas Fojana	1.000
Županstvu v Biljani za cesto v Slovrencu pri Neblem 500 kron (ima dovoliti deželni odbor) (in obn. kredit 1500 K)	500
Županstvu v Kobaridu za cesto proti Svinemu Kredit za cesto Navršje-Oblakov-vrh Hotenje v občini Šebrelje	400
Županstvu v Cerknem za občinske ceste	2.500
Županstvu v Kožbani za cesto Podbelo v Belo Občanom v Hlevniku (Kožbana) za cesto, vodečo iz Hlevnika na Krnice	2.500
Županstvu v Kožbani za cesto Hlevnik-Peternele 4500 K (in obnov. kred. 500 K)	500
Županstvu v Kožbani za cesto v Belem	4.500
Županstvu v Čezsoči za cesto Čezsoča-Slatnik	5.400
Županstvu v Dol-Otlici za zgradbo ceste do kranjske meje	9.000
Županstvu v Devinu za cesto Medjavas-Štivan C. kr. okrajnemu glavarstvu v Gradišči za cesto v dolini Kožbanjščeka	500
Županstvu v Kamnjah za cesto pod Čavnom	6.000
Županstvu v Komnu za cesto Komen-Prešerje-Ivanigrad 100 K (in obn. kredit 200 K)	800
	100

	Kron
Vikarju v Logjeh Valentinu Knavs v svrhu dovršitve ceste Logje-Robedišče 500 kron in za most čez Nadižo 1200 K	1.700
Županstvu v Lokavcu za cesto Čohi-Gorenje	2.700
Županstvu v Medani za cesto Medana-Prevala-Muša	1.500
Županstvu v Opatjenselu za popraviljanje ceste Lokvica-Mirenska cesta-Opatjeselo	1.600
Županstvu na Ponikvah za cesto Ponikve-Klavže	500
Županstvu v Kojskem za cesto Snežatno-Njivica	1.850
Županstvu v Ročinju za cesto, vodečo od drž. ceste k mostu čez Sočo poleg postaje v Avčah 925 K (in obn. kredit 1000 K)	925
Županstvu v Šempasu, Oseku in Vitovljah za cesto vodečo iz Trnovskega gozda na državno cesto v Vipavski dolini	17.500
Cestnemu odboru v Sežani za cesto Ponikve-Štanjel	3.500
Županstvu v Slivnem za obnovitev ceste „na Cerovci“ iz Slivnega v Nabrežino	200
Županstvu v Temnici za popraviljanje ceste na meji med Renčami-Temnico in Zagrajcem	1.500
Županstvu v Trenti za cesto Log do cerkve Sv. Marije	6.700
Županstvu v gornji Tribuši za cesto Gornja Tribuša-Spodnja Tribuša-Čepovan	40.000
Županstvu v Zgoniku za razširjenje ceste med Koludrovico in Zgonikom	400
Za cesto od Mesarjev do ceste, ki vodi iz Gabrij v Kodriče	2.000
Za cesto Sveto-Prešerje in Ivanigrad-Zagrajec	500
Za cesto, vodečo iz Prvačine na državno cesto	17.000
Za cesto Urgan-Bate-Banjšice-Kat-Avce v petih letnih obrokih po 15.200 kron	76.000

2. Mostovi:

	Kron
Cestnemu odboru v Kanalu za obnovitev mosta čez Sočo pri Plaveh	2.000
Županstvu v Črničah za most v Batujah	3.000
Cestnemu odboru v Cerknem za nov most čez Cerknico v Cerknem	4.500
Županstvu v Dornbergu za mostič čez Vipavo	1.300
Ivanu Fonžari v Št. Mavru za most čez Sočo	5.000
Županstvu v Solkanu za zgradbo mosta čez Globočnik	800
Županstvu na Vogerskem za most na občinski cesti na Vogerskem	1.500
Županstvu v Volčah za most čez Ušnik pri Pircu 200 K (in obn. kredit 500 K)	200

3. Uravnava vodnih tokov.

C. kr. namestništvu v Trstu prispevek za obrambena dela ob Soči pri Ladrjih	1.000
Za uravnava hudournika Slatna	3.000
Za uravnava hudournika Raša	21.250
Za uravnava hudournika Malovaški potok v Bovcu	5.750
Za zajezitev hudournika Draganjšček	9.000
Za uravnava hudournika Vrtojba v 3letnih obrokih po 6.000 K	18.000
Za izvršitev obrambenih del ob Idriji pri Mirniku, 20 odstotni prispevek v najvišjem znesku	4.200
Za urejenje Sočinih bregov pri Volčah	10.500

4. Zdravstvene naprave:

Županstvu na Livku za kanalizacije	1.000
------------------------------------	-------

5. Železnice:

Županstvu na Livku za kanalizacije	1.000
Skupaj	764.715

Droblinice.

Redek jubilej. Naslovni nadškof dr. Simon Archner, bivši briksenski knezoškof na Tirolskem, ki živi sedaj v pokoju, je slavil te dni 70-letnico svojega mašništva. To je v resnici zelo redki jubilej. Dr. Archner se je rodil l. 1816. Bil je svoječasno profesor cerkvene prava v Briksenu.

Leta 1882. je bil posvečen v škofa. Svoje škofije se je odrekel pred nekoliko leti radi visoke starosti. Dr. Simon Archner je sedaj najstarejši škof na svetu, star je 94 let. Znan je kakor pisatelj učne knjige o cerkvenem pravu.

Sneg v maju. — Iz češkega prihajajo poročila, da so vsi Krkonoši v snegu. Sneg še vedno pada ob temperaturi 4 stopinj C. Iz Nemčije poročajo o silnih snežnih viharjih. Mesti Kanal in Fulda imata popolno zimsko podobo.

Potres razdeljal ameriško mesto. 500 mrtvih. — Neka brzjavka iz San Juan de Sura (Nikaragua) poroča, da je potres razdeljal mesto Kartageno (Kostarika). Ubitih je bilo 500 oseb.

Črni polki v Franciji. — V Franciji je zopet postalo aktualno vprašanje za vpeljavo črnih polkov. Namerava se namreč v Alžiru uvesti splošno obvezno vojaško službo, kar bi dalo stalno 100.000 črnih vojakov. Ti bi služili le v domovini, le v slučaju vojske bi se jih pozvalo tudi v Francijo.

Groznen čin zblaznele matere. — Iz Lipsa poročajo: Žena trgovca Andreja je prerezala v odsotnosti svojega moža štirim otrokom in sebi vrat ter ž njimi vred umrla. Nesrečna ženska je najbrže zblaznela.

Kaj je vse na Ogrskem mogoče. V ogrski pusti je nek cigan izkopal deklico ter jo pojedel. Na sodnji pa je bil kaznovan na tridesetdneven zapor, a ne radi tega, ker je jedel človeško meso, ampak zato ker se je pregrešil proti zdravstvenemu zakonu. Po mnenju onega sodnika ni namreč po ogrskih zakonih prepovedano jesti človeško meso!

Poplava na Ogrskem. Med Apatinom in Bosdanom je Donava podrla jeze in je poplavila polja. Iz Zambora sta odšla v ogroženo ozemlje dve stotnji.

Zader odklonil hrvaško opero. — Zagrebško hrvaško gledališče je hotelo s svojo opero gostovati v zaderskem gledališču „Verdi“, a prošnjo za prepustitev gledališča je Zader odbil. Sedaj bodo morali milo za drago vračati pač tudi Hrvat, ki so doslej v Dubrovniku in Splitu gostoljubno sprejemali italijanske gledališče družbe.

OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice

Kojsko v Brdih,

registr. zadruga z neomejeno zavezo, se bo vršil

dne 16. maja t. l. ob 4. uri popoldne v občinski pisarnici s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrditev računa za l. 1909.
3. Izvolitev načelstva in nadzorstva.
4. Razni predlogi.

Načelstvo.

Priložno t za nakup!

Tovarna mi je poverila prodajo blaga, ki se je rešilo pri neki elementarni neizgodi. Mnogo tisočev krasnih, težkih flanelastih odev, po lepih, najnovejših vzorcih in v finih barvah ter obrobjenih s svilo s komaj vidljivimi madeži od vode. Te odeje so jako sposobne za pokrivanje postelj ter za osebe v boljših hišah, so jako fine, gorke, močne ter 180 cm dolge. Jaz pošiljam 3 fine, z žido obrobjene flanelaste odeje po povzetju za 10 K. 4 neobrobjene komade za 11 K. 4 gospodarstvene odeje, rumene ali risane za 12 K. Jako fine bele flanelaste odeje, 4 komade za 12 K; sešite odeje, z bombažem napolnjene, jako svetle, krasne, bordó ali svetlo modre 2 komada za 14 K. Naslov:



Izšel je novi slovenski cenik gramofonov in plošč, dvokoles, šivalnih strojev itd. s čudovito nizkimi cenami pri



BATJEL-U
GORICA Stolna
ulica 3-4.

Tam je velika zaloga vsakovrstnih gramofonov od 15 K do 1000 K ter različnih dvokoles, šivalnih strojev. — Zastopnik kmetijskih strojev, orkestrionov itd. mehanična delavnica. — Prodaja tudi na mesečne obroke. — Ceniki franko.

Prodá se v Kanalu malo posestvo, nekaj njiv in senožeti, pod jako ugodnimi pogoji, naslov pové naše upravništvo.

Rojaki! Spominjajte se ob vsaki priliki „Šolskega Doma“.

Lahko zasluži vsakdo 4 do 10 K na dan

s prodajo za vsakega neobhodno potrebnega izdelka. Pošljite vaš naslov in 75 vin. v znamkah in vdobili bode te vzorce in navodilo.

Tvrška J. P. 213 DUNA J, VII. Mariahilferstrasse. — Samo pismeno.

GLASOVIR v prav do-
brem stanu
je na prodaj. — Cena 120-
130 kron. Kje? pove uprava
lista.



Pozor!

Zlata in srebrna darila za birmance različnih vrst, za dečke in deklice, priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi



Jakob Šuligoj, urar in trgovec zlatnine in srebrnine,
GORICA — Gospodska ulica šte. 25. — GORICA.

Zagrebski
Franck z
kot tovarniško znamko
priporočujemo najboljši pridatek!
kot priznано za kavo!
sl. zagan Y 1655, 1:10 I

Rojaki!
Kupujte narodni kolek
„Šolskega Doma“.

Kdor išče, najde
v Herderjevem leksikonu
(8 zvezkov, 120 K)
zanesljivo in priročno pojasnila o vsem, kar se pripeti v naravi in v duševnem življenju. — Dobi se na mesečne obroke po 4 K pri zalogi
B. HERDER, Dunaj
I. Wollzeile 33.

„Kmetosko delavska gospodarska zadruga“
v Dobravljah na Goriškem
ima v kletih zadružnih kmetov v Dobravljah, Skriljah, Kamnjah, Brjah, Šmarjah in drugih vasi veliko množino izbornega vipavskega vina. Priporoča se cenj. gostilničarjem in drugim konsumentom. Dobi se od 56 lit. naprej po jako zmernih cenah. Odbor.

Avstrijska specialiteta I. vrste
so svetovnoznani
Maršner - jevi šumeči
limonadni bonboni,
(malinski, limonadni, jagodčni, črešnji in prvenški okus) za napravo izvrstne nealkoholične ljudske pijače.
Pristni samo pod to znamko
Dobivajo se povsod, kjer so lepaki s to znamko. Tudi vsak bonbon ima to znamko. Na leto se porabi več kot 60 mil. komadov. Lu-Sin profumira dihanje. Klairon najfinejša delikatesa sveta. Bouchées à la Reine. Peppermint-Lozen. Vsake vrste mlečne in kuhinjske čokolade najboljše vrste priporoča prva češka delniška družba orientalskih sladkornih in čokoladnih tvornic v Kraljevi Vinogradih poprej **A. MARŠNER.**
Glavna zaloga na Dunaju:
J. Katz, VI. Theobaldgasse 4.

Ne kupujte cerkvene oprave

dokler se niste prepričali o kakovosti mašnih plaščev, pluvijalov, dalmatik, zastav, bander, nebes (baldakinov), kovinskih izdelkov in cerkvenega perila pri prvi slowancki tovarni cerkvene oprave in zastav

Jožef Neškudla, Olomuc.

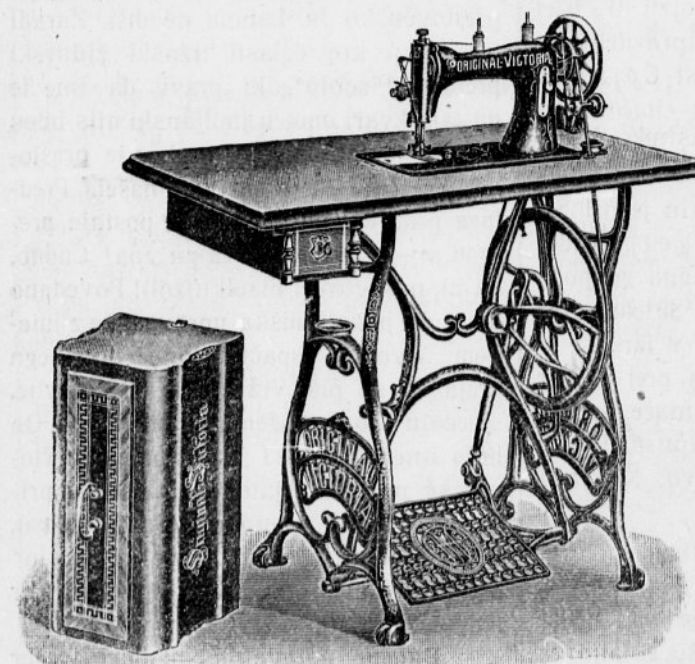
Pošiljatve na izbero, stroškovni proračuni in ceniki brezplačno. Cene so radi cenih delavnih moči na deželi in radi velike prodaje za 25% nižje, kakor druga konkurenčna podjetja.

Posebne delavnice za cerkveno opravo, za vezenje in za cerkvena umetna dela.

Nimam v založbi tržnega blaga, kakoršno druge tvrške na vabljev način ponujajo.

Cenj. dame in gospodje --- pozor!

Imate že šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovejšo marko „Original-Viktoria“ in najboljšega izdelka. Po dolgoletnih skušnjah sva prišla do prepričanja, pa ostane „Original“ vedno le najboljši.



Original Victoria stroji delajo še po 10 letni uporabi brezšumno.

Original Victoria stroji so neprekosljivi za domačo rabo in obrtne namene.

Original Victoria stroji so najpripravniji za umetno vezenje (rek amiranje). Tvrška stavi na razpolago strankam učiteljico, ki poučuje brezplačno.

Original Victoria stroji so najboljše izdelke vseh dosedaj obstoječih tovarnen.

Za vsak stroj jamčiva 10 let.

Nikdo naj ne zamudi priliko ogledat si pred nakupom „Original-Viktoria“ stroje.

Edina zaloga „Original-Victoria“ strojev in drugih šivalnih strojev, dvokoles „Puch“ orožja, municije in vseh lovskih priprav pri tvrški

Kerševani & Čuk -- Gorica

